

O B S A H

PŘEDMLUVA	5
A. ŽIVOT V DĚLOZE	7
1. <i>Člověk jest rýhujícím se vajíčkem</i>	<i>7</i>
a) Pohlavní buňky	7
b) Oplození vajíčka	10
c) Oplození bez spermie	11
d) Další osud lidského vajíčka	12
2. <i>Počátky primitivního vývoje lidského zárodku</i>	<i>15</i>
a) Rýhování lidského vajíčka	15
b) Uhnízdění vejce v děloze	16
c) Další vývoj trofoblastu a embryoblastu	16
3. <i>Příčiny vývoje</i>	<i>20</i>
a) Hlavní rysy vývoje	21
b) Dvojí vajíčka	22
c) Mosaiková vajíčka	22
d) Vajíčka regulační	24
e) Jaké je lidské vajíčko	25
f) Organisátory	25
g) Manifestace genů	27
h) Vliv prostředí	30
ch) Co všechno řídí vývoj lidského zárodku	31
4. <i>Vajíčko se stává embryem</i>	<i>32</i>
a) Proměny zárodečné ploténky	32
b) Jaké orgány vzniknou ze zárodečných listů	36
c) Jak vyhlíží embryo z vnějšku	38
d) Biologický čas	40
e) Ve vývoji lidského zárodku se zrcadlí vývoj všeho tvorstva	41
5. <i>Prostředí a výživa embrya</i>	<i>43</i>
a) Primitivní výživa vajíčka	44
b) Mocný rozvoj amniiové dutiny	44
c) Vznik pupečníku	46
d) Vznik placenty	46
6. <i>Embryo nabývá lidské podoby</i>	<i>48</i>
a) Embryo z prvního měsíce	48
b) Embryo z druhého měsíce	49
c) Podoba embyla v dalších měsících	51

<i>7. Plod roste a prochází složitým vývojem</i>	52
a) Růst plodu	52
b) Vývoj kostí	55
c) Vývoj svalů	59
d) Systém nervový	61
e) První pohyby plodu	61
f) Plíce a dýchání	62
g) Krevní oběh	62
h) Nedostatek kyslíku	64
i) Vnitřní dýchání	65
j) Vývoj zažívacích orgánů	68
k) Vývoj systému urogenitálního	69
l) Koloběh hormonů v těle plodu	72
m) Tvorba krve	75
n) Několik poznámek o látkové přeměně plodu	77
<i>8. Dvojčata a zrůdy lidského vývoje</i>	78
<i>9. Zrození plodu</i>	81
a) Plod před zrozením	82
b) Proč dochází k porodu	82
c) Jak působí stahy děložní na hrdlo	83
d) Vypuzení plodu	84
e) Plod se stává novorozencem	85
B. ŽIVOT VE SVĚTĚ	87
<i>I. Novorozenecký život</i>	87
<i>I. Získávání energie</i>	87
a) Potřeba kyslíku	87
b) Novorozenecké dýchání	88
c) Biologické rytmusy	92
d) Jaké živiny potřebuje novorozenecký život	93
e) Souhra ve výživě	99
f) Jakého množství živin je potřebí	100
g) Jak se kojenec živí	101
h) Rozvádění živin	119
i) Autonomní regulace jiných funkcí	127
j) Obrana těla	130
<i>II. Přeměna získané energie</i>	131
a) Udržování tělesné teploty	131
b) Svalový pohyb	133
c) Jiná energetická proměna	136

<i>2. Dětství</i>	138
a) Růst	140
b) Styk se světem	159
c) Chápání vnějšího světa	193
d) Dorozumívání	201
e) Vývoj dětské představivosti	204
<i>3. Pohlavní dospívání</i>	207
A. Bisexuální dětství	207
a) Rozvoj sexuální konstituce	207
b) Pohlavní rozlišování	213
c) Proč dochází k pohlavnímu dospívání	215
d) Pohlavní dospívání dívek	221
e) Pohlavní dospívání chlapců	227
f) Počátky sexuální činnosti	229
B. Jinošství	233
a) Pohlavní spojení	234
b) Oplození	239
c) Dědičnost	242
d) Těhotenství a porod	274
e) Duševní rozdíly mezi mladým mužem a mladou ženou	277
f) Sen a podvědomí	279
<i>4. Dospělý člověk</i>	287
a) Konečný rozvoj duševních schopností	287
b) Tělesná konstituce	308
c) Jednota duše a těla	314
d) Vývoj člověka	319
e) Člověk společenský	348
f) Populační biologie	356
g) Člověk budoucnosti	374
h) Člověk a vesmír	383
i) Člověk a nemoc	392
<i>5. Stárnutí</i>	399
a) Projevy stáří	399
b) Příčiny stárnutí	405
c) Pokusy o omlazení	406
d) Délka života a stáří	412
<i>6. Smrt</i>	415
a) Smrt fysiologická a pathologická	415
b) Příčiny smrti	415
c) Statistika smrti	418
d) Změny posmrtné	424

7. Filosofie života	426
a) Základní postoj filosofický	427
b) Pojem hmoty	428
c) Historické směry v nazíráni na život	431
d) Celostní nazíráni	435
e) Dialektický materialismus	439
Literatura	449
Věcný rejstřík	451
Jmenný rejstřík	456
Seznam vyobrazení	459
Přílohy I.–VII.	

RNDr. MUDr. FRD. DINDL MUDr. H. ŠČERBAK

ŽIVOT CLOVEKA

Oprávěna a upravena s přílohou metodických návodu pro učitelskou práci
Vydáno podle rozhodnutí Ministerstva školství ČSR
v Praze dne 20. prosince 1950
vydavatelství Akademie věd ČSSR
v Praze
v roce 1951